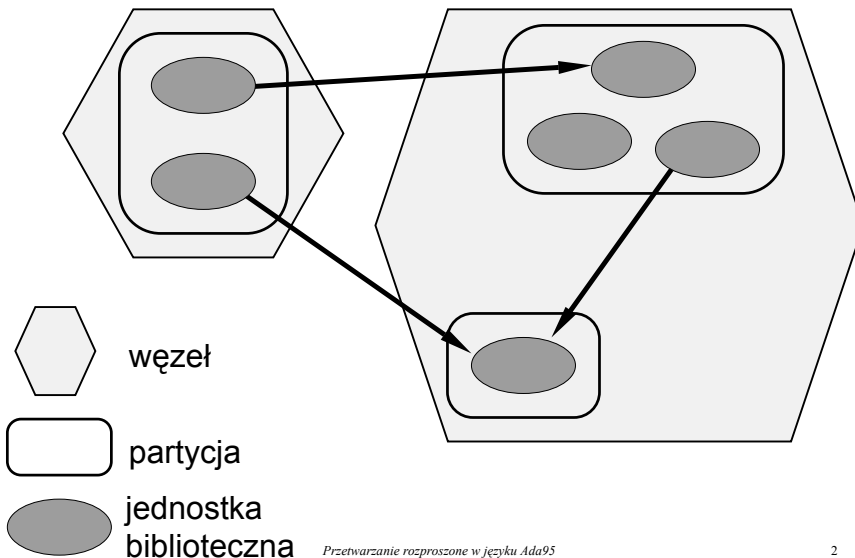

Ada95 — przetwarzanie rozproszone

1. Model systemu rozproszonego
2. Partycje i jednostki kompilacji
3. Glade
  - narzędzie **gnatdist**
  - język opisu konfiguracji
4. Przykład programu rozproszonego

Model systemu rozproszonego

Węzły (ang. nodes)

- ⇒ Węzły są jednostkami w modelu przetwarzania rozproszonego w Adzie, na których rezydują programy i dane.
- ⇒ W zależności od przeznaczenia wyróżnia się
  - ❑ węzły przetwarzające (ang. processing nodes) — węzły, na których odbywa się przetwarzanie danych i na których mogą być umieszczane partycje aktywne,
  - ❑ węzły składnicze (ang. storage nodes) — węzły, które składują i udostępniają dane i na których mogą być umieszczane tylko partycje pasywne.

Partycje

- ⇒ Partycje są jednostkami tworzącymi program rozproszony w Adzie, umożliwiającymi komunikację rozproszoną pomiędzy różnymi węzłami.
- ⇒ Partycja grupuje jedną lub kilka odpowiednio zaetykietowanych jednostek bibliotecznych.
- ⇒ Rodzaje partycji:
  - ❑ aktywne — rezydują i wykonują się w węzłach przetwarzających i muszą mieć swój wątek sterowania,
  - ❑ pasywne — rezydują w węzłach-składniczych lub węzłach przetwarzających i mogą zawierać tylko jednostki zadeklarowane jako **Pure** lub **Shared_Passive**.

Kategorie jednostek bibliotecznych w partycjach

- ⇒ **Pure** — jednostka opracowana, która nie zmienia się w trakcie wykonywania programu,
- ⇒ **Shared Passive** — jednostka umożliwiająca współdzielenie danych i programów przez partycje aktywne,
- ⇒ **Remote Types** — jednostka podobna do **Pure**, ale dopuszcza zdalne typy wskaźnikowe,
- ⇒ **Remote Call Interface** — jednostka zawierająca definicję interfejsu do komunikacji pomiędzy aktywnymi partycjami,
- ⇒ normalna jednostka biblioteczna

Kategoria **Pure**

- ⇒ Jednostka kategorii **Pure** nie może zawierać deklaracji żadnej zmiennej ani definicji typu wskaźnikowego.
- ⇒ W jednostce kategorii **Pure** najczęściej występują definicje stałych, typów i podprogramów, wykorzystywanych w innych jednostkach.
- ⇒ Jednostka kategorii **Pure** może być powielana w wielu partycjach systemu rozproszonego.
- ⇒ Jednostka kategorii **Pure** może pojawić się w kontekście dowolnej innej jednostki (dowolna inna jednostka może być od niej zależna semantycznie).
- ⇒ Jednostka kategorii **Pure** może być semantycznie zależna tylko od innej jednostki kategorii **Pure**.

Kategoria **Shared_Passive**

- ⇒ Obiekty jednostki kategorii **Shared_Passive** odwzorowywane są we współdzieloną przestrzeń adresową (np. plik, pamięć).
- ⇒ Jednostka kategorii **Shared_Passive** umożliwia komunikację pomiędzy aktywnymi partycjami poprzez zapis i odczyt deklarowanych w niej obiektów współdzielonych.
- ⇒ Jednostka kategorii **Shared_Passive** może być semantycznie zależna tylko od innej jednostki kategorii **Pure** lub **Shared_Passive**.
- ⇒ Jednostka kategorii **Shared_Passive** nie może zawierać zadań ani obiektów chronionych z wejściami (alokowane są na partycjach pasywnych, więc nie mają sterowania) oraz wywołań zdalnych.

Kategoria **Remote_Types**

- ⇒ W porównaniu z jednostką kategorii **Pure** jednostka kategorii **Remote_Types** umożliwia definiowanie zdalnych typów wskaźnikowych.
- ⇒ Zdalny typ wskaźnikowy obejmuje identyfikator węzła oraz lokalizację wskazywanego obiektu na tym węźle (ang. fat pointer).
- ⇒ Jednostki kategorii **Remote_Types** wykorzystywane są najczęściej do definiowania zdalnych (rozproszonych) obiektów dostępnych przez wskaźniki oraz operacji na tych obiektach.
- ⇒ Jednostka kategorii **Remote_Types** może być semantycznie zależna tylko od innej jednostki kategorii **Pure**, **Shared_Passive** lub **Remote_Types**.

Kategoria **Remote_Call_Interface**

- ⇒ Jednostka kategorii **Remote_Call_Interface** udostępnia zdalnie wywoływane podprogramy.
- ⇒ Przy wywołaniu zdalnego podprogramu obowiązuje semantyka *co najwyżej raz* (ang. at most once).
- ⇒ Jednostka kategorii **Remote_Call_Interface** może też udostępniać zdalne typy wskaźnikowe.
- ⇒ Jednostka kategorii **Remote_Call_Interface** może być semantycznie zależna od innej jednostki kategorii **Pure**, **Shared_Passive**, **Remote_Types** lub **Remote_Call_Interface**.

Asynchroniczne wywołania zdalne

- ⇒ Wywołanie asynchroniczne występuje wówczas, gdy wywoływany zdalny podprogram (procedura) wskazana jest po stronie serwera jako asynchroniczna za pomocą deklaracji **pragma Asynchronous** (*nazwa procedury*)
- ⇒ Procedura asynchroniczna może mieć tylko parametry wejściowe.
- ⇒ Nie może być asynchronicznej funkcji.
- ⇒ Wszystkie wyjątki zgłaszane podczas wykonania procedury asynchronicznej są gubione.

Wiązanie

- ⇒ Wiązanie statyczne — na etapie kompilacji, gdy odwołujemy się do konkretnego obiektu (procedury) zdalnego, specyfikując odpowiednio jego nazwę w programie.
- ⇒ Wiązanie dynamiczne — na etapie wykonania, gdy posługujemy się wskaźnikiem do zdalnego obiektu (procedury), którego wartość ustalana jest dopiero w czasie wykonania.

Narzędzie **gnatdist**

- ⇒ Aneks E (DSA) specyfikacji Ada95 Reference Manual nie precyzuje wymagań odnośnie narzędzia do budowy aplikacji rozproszonych, pozostawiając swobodę decyzji w zakresie rozwiązań projektantom.
- ⇒ Narzędzie **gnatdist** jest jednym z rozwiązań, stanowiącym część pakietu w Glade.
- ⇒ Narzędzie **gnatdist** służy do budowania aplikacji na podstawie odpowiednio zaetykietowanych jednostek bibliotecznych oraz opisu konfiguracji tych jednostek (ich przydziału do poszczególnych węzłów).
- ⇒ Język opisu konfiguracji oparty jest na składni języka Ada i obejmuje deklaracje poszczególnych partycji oraz definicje różnych atrybutów.

Narzędzie **gnatdist** — sposób użycia

1. przygotowanie odpowiednio zaetykietowanego programu,
2. ewentualne zbudowanie aplikacji zwartej i jej przetestowanie,
3. przygotowanie opisu konfiguracji w pliku z rozszerzeniem **cfg** (np. **conf.cfg**),
4. Uruchomienie narzędzia **gnatdist** np.:
gnatdist conf.cfg

Język opisu konfiguracji

- ⇒ Słowa kluczowe języka Ada 95 są zastrzeżone (nawet gdy nie są używane w języku opisu konfiguracji)
- ⇒ Nowe (w porównaniu z językiem Ada 95) słowa kluczowe: **configuration**, **Partition**, **Channel**.
- ⇒ Konfiguracja musi mieć swoją nazwę, która jest zgodna z nazwą pliku zawierającego jej opis.
- ⇒ **Partition** i **Channel** są traktowane jako nazwy typów danych.

Deklaracja konfiguracji

configuration *nazwa* **is**

część deklaracyjna

begin

ciąg instrukcji

end *nazwa* ;

Składowe części deklaracyjnej

⇒ deklaracja partycji

⇒ deklaracja kanału komunikacyjnego pomiędzy partycjami

⇒ deklaracja podprogramu

⇒ klauzula reprezentacji

⇒ pragma

Deklaracja partycji

```
nazwa : Partition;  
nazwa1, nazwa2 : Partition;  
nazwa : Partition := (jednostka1, jednostka2);
```

Atrybuty partycji

- ⇒ **Host** — statyczna lub dynamiczna specyfikacja nazwy maszyny, na której ma być uruchomiona dana partycja.
- ⇒ **Main** — specyfikację alternatywnej procedury głównej.
- ⇒ **Storage_Dir** — specyfikacja katalogu z binariami.
- ⇒ **Termination** — specyfikacja sposobu zakończeniu działania danej partycji (**Global_Termination** — domyślne, **Local_Termination**).
- ⇒ **Reconnection** — specyfikacja sposobu reakcji na awarie partycji.
- ⇒ **Command_Line** — argumenty linii poleceń przekazywane do danej partycji przy uruchamianiu.

Specyfikacja nazwy maszyny

```
nazwa : Partition;  
for nazwa'Host use nazwa_maszyny; -- statyczna  
  
function nazwa_funkcji (s: in String)  
    return String;  
for nazwa'Host use nazwa_funkcji; -- dynamiczna
```

Specyfikacja procedury głównej

```
nazwa_partycji : Partition;  
-- zasadnicza procedura główna  
procedure nazwa_procedury is in nazwa_partycji;  
  
-- alternatywna procedura główna  
for nazwa_partycji 'Main use nazwa_procedury;
```

Specyfikacja katalogu z binariami

```
nazwa: Partition;  
for nazwa ' Storage_Dir use ścieżka;
```

Specyfikacja sposobu zakończeniu

```
nazwa : Partition;  
for nazwa' Termination use  
    Global_Termination;  
  
for nazwa' Termination use  
    Local_Termination;  
  
for nazwa' Termination use  
    Defered_Termination;
```

Specyfikacja sposobu reakcji na awarie partycji

```
nazwa : Partition;  
for nazwa' Reconnection use  
    Reject_On_Restart; -- brak restartu  
  
for nazwa' Reconnection use  
    Fail_Until_Restart; -- odrzucanie  
    wywołań do momentu restartu  
  
for nazwa' Reconnection use  
    Wait_Until_Restart; -- zawieszenie  
    wywołań do momentu restartu
```

Deklaracja kanału komunikacyjnego i specyfikacja atrybutu **Filter**

```
nazwa : Channel;  
nazwa1, nazwa2 : Channel;  
nazwa : Channel := (partycja1, partycja2);  
  
for nazwa' Filter use "ZIP";
```

Specyfikacja **pragma**

⇒ **Starter** — sposób uruchamiania zadań

- ❑ Ada — procedura startująca w języku Ada,
- ❑ Shell — wykorzystanie skryptu shell'a,
- ❑ None — uruchamianie ręczne,

⇒ **Boot_Server** — specyfikacja węzła startowego wg. standardu <protocół>://<dane_protokołu> np. tcp://localhost:5557.

⇒ **Import** — importowanie skryptów, jako procedur głównych programu lub procedur do określania hostów

pragma Starter

```
pragma Starter (None) ;  
pragma Starter (Ada) ;  
pragma Starter (Shell) ;
```

pragma Boot_Server

```
pragma Boot_Server (  
    "tcp",  
    "localhost:5557");
```

Przykład specyfikacji jednostki kategorii Remote_Call_Interface

```
package Server is  
  
    pragma Remote_Call_Interface;  
  
    type Back_Reference is access procedure (  
        ret : Positive);  
  
    procedure F1 (a,b : Positive;  
                bptr : Back_Reference);  
    pragma asynchronous (F1);  
  
end Server;
```

Przykład specyfikacji pakietu klienta (z zamiarem udostępniania procedury *call back*)

```
package Client is

    pragma Remote_Call_Interface;

    procedure Call_Back(val : Positive);

end Client;
```

Implementacja pakietu klienta

```
with Text_IO; use Text_IO;

package body Client is

    procedure Call_Back(val : Positive) is
    begin
        Put_Line("Client: Got the result
                  : '&Integer' Image (val)");
    end Call_Back;

end Client;
```

Przykład procedury głównej

```
with Text_IO; use Text_IO;
with Server; use Server;
with Client; use Client;

procedure start is
  i : Integer;
begin
  Put_Line("Calling service");
  Server.F1(3,4, Call_Back'Access);
  Put_Line("Call done...");
  for i in Integer range 1..20 loop
    Put_Line("..."); Delay(0.5);
  end loop;
  Put_Line("Client tarminated...");
end start;
```

Przetwarzanie rozproszone w języku Ada95

31

Przykład opisu konfiguracji

```
configuration Callback is
  pragma Starter (None);
  -- programs are launched manually.

  pragma Boot_Server ("tcp",
                     "localhost:5556");

  Msg_Client: Partition := (Client);
  Msg_Server: Partition := (Server);
  Procedure start is in Msg_Client;
end Callback;
```

Przetwarzanie rozproszone w języku Ada95

32